

Resumé první části do r. 1945

Alessandro Blasetti (*Stará garda, Železná koruna*), Augusto Genina (*Alcazar*), Carmine Gallone (*Pád Kartága*).

Fritz Lang (*Nibelungové*), Arnold Fanck (*Bílé peklo*).

Hans Steinhoff (*Hitlerjunge Quex, Ohm Krüger*), Veit Harlan (*Žid Süss*), Gustav Ucicky (*Uprchlíci*), Arnold Fanck (dokumenty *Josef Thorak, Werkstatt und Werk* a *Arno Breker*), Wolfgang Liebeneiner (*Žaluji*), Fritz Hippler (dokument *Věčný Žid*), Leni Riefenstahlová (dokumenty *Vítězství víry, Triumf vůle, Olympia*), Walter Ruttmann (dokumenty *Blut und Boden* a *Altgermanische Bauernkultur*).

Jean Delannoy (*Věčný návrat*), Pierre Ramelot (*Les Corrupteurs*), Paul Riché (hr. dokument *Tajemné síly*), José Louis Sáenz de Heredia (*Raza*), František Čáp (*Jan Cimbura*), J. A. Holman (*Velká přehrada*), Jan Rejlek (*Krása a síla*), Miloš Cettl (*Kolesa dějin*).

„Nečučet“!

Aby nedošlo k nedorozumění! Bez výjimky i ke všem výše jmenovaným filmům je třeba přistupovat mnohem více jako k prameni poučení než jako k zábavě, která – pravda – byla a je prvotním smyslem „kina“. Jenže způsob filmového vyprávění se od roku 1945 mnohokrát změnil a zvláště pro nejmladší generaci, a to nejen pro tzv. většinové diváky, vyrostlé na digitálním obraze, klipovém střihu, komiksové estetice apod., může být starý filmový jazyk téměř neúnosný. Vystoupit z doby, kterou žijeme je zajisté nesnadné a zdaleka ne každý je schopen dosáhnout náležitého vcítění, uměleckého i jiného, zvláště bez předchozího výcviku. Pak nezbývá než se vzdát nebo:

Klasifikovat, strukturovat, hledat si „své“ pasáže...

Hrané i dokumentární filmy, ať už se odehrávají v jakémkoli čase, vypovídají též o době, v níž vznikly. Aby je dnešní divák dokázal lépe ocenit, měl by se jednak snažit vnímat je v širším kontextu, jednak neposuzovat je jako celek, ale zaměřit se na různé roviny, např. jasně odlišovat hodnoty esteticko-umělecké a historické, jednotlivé dějové linie, zaměřit se na detail nejen ve scénách (prostředích), ale i v jednotlivých záběrech atd. Platí, že nejhůře dnes zpravidla na „starých filmech“ snášíme jak to, bez čeho si je jejich tvůrci většinou vůbec nedovedli představit – tedy dobovou konvencí (třeba v zobrazování milostných vztahů), tak různé „neotřelé postupy“, které se mezitím buď změnily v klišé, nebo se ukázaly být slepými uličkami. Avšak i mezi zaniklou konvencí a zaprášeným balastem se může skrývat aktivizační potenciál!